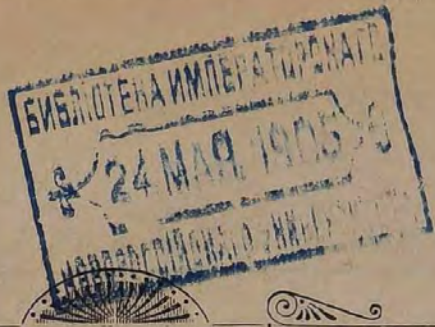

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΕ΄.

ΑΡΙΘ.— 19

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 13 ΜΑΪΟΥ 1905

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ Ὁ Γάνου καὶ Χώρας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (πρόεδρ.)
+ Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
+ Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

* Ἀναφοραὶ ἐξ ἐπαρχιῶν — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἀναγνώσεις ἐκ τοῦ Ὁρολογίου τῆς τῶν Ἀκσιμήτων Μονῆς — Ἡ περὶ Βιβλιοθηκῶν ἐκκλησιαστικὴ μέριμνα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΑΝΑΦΟΡΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ἀποστέλλονται πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν οὐχὶ σπανίως παράπονα διατυποῦσαι πολλῶν ἢ ὀλίγων ὀρθοδόξων κατὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ποιμένων λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αὗται πάντοτε καὶ ἡ Ἐκκλησία, οἷα μήτηρ φιλόστοργος, πασῶν τῶν αἰτήσεων τούτων λαμβάνει γνώσιν, ἐκφέρουσα τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, μετὰ τὴν προηγουμένην ἐπὶ τῆς αἰτήσεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατηγοριῶν ἀπολογία τοῦ ἀρχιερέως. Οὕτως οἱ ὀρθόδοξοι βλέπουν οἱ οὐδέεις ἡμφισβήτησεν αὐτοῖς ἀπὸ αἰώνων τὸ δίκαιον τοῦ ἀναφέρεσθαι, ἐν τῷ μέτρῳ τῆς εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος.

Αἱ διὰ τῶν ἀναφορῶν τούτων ἀναγγελλόμεναι τῇ Ἐκκλησίᾳ μομφαὶ καὶ κατηγορίαι καὶ παράπονα ἢ εἰσὶν ἀληθεῖς, ἢ, τοῖθ' ὅπερ γίνεται κατὰ τὸ πλεῖστον, ἡμαρτημένης ἀντιλήψεως ἀποτελέσματα. Ἡ ἐξέτασις αὐτῶν, ἡ λεπτομερὴς,

οὕτως εἰπεῖν, ἐξονύχισις ἀποδεικνύει τὸ ὑποστατὸν ἢ ἐξωγκωμένον, τὸ ἀνύπαρκτον ἢ πλαστόν, ἢ δὲ μήτηρ Ἐκκλησία προβαίνει πάντοτε εἰς ἱκανοποίησιν τῶν ἀξιώσεων καὶ τῶν αἰτήσεων, ὅταν ἔχωνταί τινος ὑποστάσεως εἰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις, ὅταν, Κυρίου κρίμασιν, ἐν μέσῳ ποιμνίων καὶ ποιμένων παρεισφρήσῃ ψυχρότης καὶ διάστασις, ἧς οἱ λόγοι καὶ αἱ ἀφορμαὶ οὔτε αἰρῶνται, οὔτε δικαιολογοῦνται.

Ἡ μητρικὴ τῆς Ἐκκλησίας εὐμένεια καὶ συγκρατάβασις εἰς τὸ παρέχειν ἑαυτὴν εὐήκοον πρὸς αἰτήσεις οἷαςδεηποτοῦν φύσεως κατέστησε, δυστυχῶς, τοὺς ἀναφερομένους ἐπιλήσμονας τῶν στοιχειωδεστέρων τύπων τῆς ἀγωγῆς. Φρονεῖ τις ὅτι διὰ φράσεων πικρῶν, διὰ λέξεων οὐχὶ εὐγενῶν, δι' ὕφους ἀναρμόστου εἰς προκρίτους ἐπαρχίας τὰ κοινὰ διοικούντας, θέλει ἐπιβληθῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ; — Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀγνοεῖ ὅτι λόγοι ἀπρεπεῖς καὶ αἱ πρὸς ἐκφοβισμόν κακαὶ φράσεις καὶ τὸ βίαιον τοῦ ὕφους ἀποδεικνύουσιν ἢ ἔλλειψιν ἐπιχειρημάτων δυναμένων νὰ πείσωσιν, ἔλλειψιν ἄρα τῶν ἀποδείξεων, ἔλλειψιν δὴλα δὴ γεγονότων, ἢ ἀνευλάβειαν καὶ

πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, ἂν μὴ ἄγνοιαν τῶν τύπων καὶ κανόνων τῆς ἐν τῇ κοινω-
νίᾳ ἀναστροφῆς. Οἱ δυνάμενοι νὰ παρατάξωσι
γεγονότα, ὧν ἐνώπιον ὁ ἐγκαλούμενος οὐδὲν ἤ-
θελεν εἰπεῖ, ματαίως θυσιάζουσι χρόνον εἰς εὐ-
ρεσιν λέξεων ἀπρεπῶν, εἰς οἰκοδομὴν ἔντεχνον
ἴσως ἀλλ' ἀμμοθέμεθλον φράσεων δυσγενῶν. Οἱ
δυνάμενοι νὰ ἀναγγείλωσιν ἐνυπόστατόν τι πα-
ράπονον πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὅψιν πρὸς τί-
νας ἀπευθύνονται, πρὸς τίνας τὴν αἴτησιν ὑπο-
βάλλουσιν, οἷαν εἰκόνα παριστάνουσι καταπτώ-
σεως ἰδιωτικῆς καὶ κοινωνικῆς, ἠθικῆς καὶ θρη-
σκευτικῆς. Καὶ ὅταν τῆς καταπτώσεως ταύτης
τὴν εἰκόνα παριστᾷ φαεινὴν ὁ λόγος, ὅταν κα-
τοπτριζόμεθα ταύτην εἰς φράσεις ἀπρεπεῖς, εἰς
ἀποτόμους ἀφηγήσεις δῆθεν γεγονότων, εἰς ἀ-
πρεπεστάτην ἑκθέσιν ἐννοιῶν καὶ προτάσεων
καὶ κερατιτῶν συλλογισμῶν, ἡ ἀπολογία τοῦ
ἀρχιερέως, ἥν κατὰ νόμον ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ,
περιττὴ ἀποβαίνει διότι αἱ τοιαῦται ἔγγραφαι
αἰτιάσεις παριστῶσι σαφῶς τὴν ποικίλην ἑκ-
πτώσιν τῶν γραφόντων, εἰκονιζομένων πιστῶς
εἰς αὐτὰ αὐτῶν τὰ γραφόμενα.

Ἐὰν δὲ οἱ διεξάγοντες τὸν ἐν ἀπρεπέσι λέξεσι
καὶ φράσεσι κατὰ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν ἀρχῆς
πόλεμον ᾧσι τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν ἐπαρ-
χίᾳ τινὶ, διπλοῦν τῷ ἔθνει καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ πα-
ρασκευάζουσι κακόν· ὅτι, ἑαυτοὺς διὰ τόσῳ ζο-
φερᾶς εἰκόνης τοῖς ἐπιγιγνομένοις καὶ τοῖς συγ-
χρονοῖς ἡμῶν γνωρίζοντες, ἐμπνέουσι καὶ τοῖς
ἀπλουστέροις ἀνευλάβειαν πρὸς τὰς ἀρχάς, ἀ-
φαιροῦντές πάντα σεβασμὸν πρὸς ποιμένα, τὸν
ὅποδον ὁ μὲν λαὸς σέβεται, οἱ δὲ καταγινά-
σκοντες αὐτοῦ ἔλλειψιν ἢ κακίαν οἵανδήποτε ἀ-
γνωοῦσιν ἔτι ἂν αἱ κατηγορίαι μέλλωσι νὰ ἀπο-
δειχθῶσι πραγματικὰ γεγονότα, ἢ αὐτοὶ ἀπο-
δειχθῶσι διαστρέφοντες αὐτὰ πρὸς συμφέρον
οὐκ ἀσυνήθως ἰδιωτικόν.

Ἐντεῦθεν ἄρα καὶ κατὰ καθήκον πρὸς τὰ
ποικίλα συμφέροντα τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν τε συγ-
χρόνων καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοῦ τε ἀπλά-
στου ἡμῶν λαοῦ καὶ αὐτῶν τῶν λεγομένων ἀνε-
πτυγμένων, ὑπομιμνήσκομεν τοῖς ἀπρεπῶς καὶ
ἀνευλαβῶς ἀναφερομένοις ὅτι, πατάσσουσι τὸ
κακὸν ἢ Ἐκκλησία, πρὶν προβῆ περαιτέρω, οὐ-
δὲν ἐξ ἐπαρχιῶν ἔγγραφον ἀνευλαβῶς συντεταγ-
μένον θέλει λαμβίνει ὑπ' ὅψιν. Ἀπεκδεχομένη

τέως τὴν διὰ τοῦ παρερχομένου χρόνου διόρθω-
σιν τοῦ κακοῦ καὶ τὴν ἄρσιν τῶν ἀτόπων, εἶδεν
ὅτι τὸ κακὸν τείνει ν' ἀποβῇ παρ' ἡμέραν χεῖ-
ρον καὶ ἡ πρὸς ἀνωτέρους εὐλάβεια καὶ ὁ πρὸς
τὰς ἀρχὰς σεβασμὸς, αἰρόμενος παρ' ἡμέραν,
δυνατὸν νὰ παρασκευάσῃ κατάστασιν ἐν μέλ-
λοντι ὁ νηρηὰν, ἣν δυσκόλως ἠθέλομεν θερα-
πεύσει. Ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ἐπιβάλλουσα τὴν
πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀρχὰς εὐλάβειαν δηλοῖ
ὅτι τὸν τεῦθεν, προκειμένης ἐπαρχιακῆς ὑπο-
θέσεως καὶ παραπόνων κατ' ἀρχιερέων, θέλει
λαμβάνει ὑπ' ὅψιν μόνον τὰς εὐλαβῶς συντεταγ-
μένας, οὐδαμῶς συγκαταβαίνουσα εἰς ἀκρόασιν
ἀπρεπῶν ἐκθέσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῇ τρίτῃ ἀφίκετο ὁ ἐκ τῶν
νέων μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου σεβασμ. μητροπο-
λίτης Πισιδείας κ. Γεράσιμος, τῇ δὲ τετάρτῃ ὁ
ἐκ τῶν νέων ἐπίσης συνέδρων τῆς Συνόδου σεβ.
μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος. Ἀμφότε-
ρους δὲ μετασχόντας τῶν ἐργασιῶν τῆς συνοδι-
κῆς συνεδρίας τῆς χθὲς πέμπτης, προσηγόρευ-
σεν ὁ προεδρεύων παναγιώτατος οἰκουμενικὸς
πατριάρχης, εἰς ὃν ἀπλήντησεν ὁ σεβ. μητροπο-
λίτης Πισιδείας.

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τοῦ πανιερ. μητροπο-
λίτου Χαλδεῖας κ. Γερβασίου ὑποβαλόντος τῇ
Ἐκκλησίᾳ, ἔνεκα γήρατος, παραίτησιν ἀπὸ τῆς
μητροπόλεως ταύτης, ἦν καλῶς καὶ θεοφιλῶς
ἐποίμανεν ἀπὸ τῆς 14 ἰουλίου 1864, ἡ ἱερὰ
Σύνοδος, προβάσα τῇ τρίτῃ εἰς ἐκλογὴν μητρο-
πολίτου καὶ τρεῖς ὑποψηφίους προβαλοῦσα, τὸν
πανιερ. μητροπολίτην Ροδοπόλεως κ. Γερβά-
σιον, τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἀριστείας κ.
Ἱερόθεον καὶ τὸν πανοσ. Μ. ἀρχιδιάκονον κ. Λαυ-
ρέντιον Παπαδόπουλον, ἀνέδειξε διὰ ψήφων κα-
νονικῶν μητροπολίτην Χαλδεῖας καὶ Χερροϊάνων
τὸν τελευταῖον τοῦτον, τελειόφοιτον μὲν τῆς ἐν
Χάλκῃ Θεολογ. σχολῆς, ἐπὶ ἑνδεκα δ' ἔτη ἐν
τοῖς Πατριαρχείοις ὑπηρετήσαντα, ἐν οἷς διετέ-
λεσε τριτεύων, δευτερεύων καὶ Μ. ἀρχιδιάκονος,
συνετῶς ἐκπληρώσας τὰ τε καθήκοντα ταῦτα καὶ
τὰς ἀνατεθείας αὐτῷ κατὰ καιροὺς ἐξαρχικὰς
ἀποστολάς. — Ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος Χαλδεῖας

ἐποιήσατο χθὲς τὴν νενομισμένην εὐχαριστίαν ἐπὶ τῷ μεγάλῳ μνύματι, πρὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ.

Πατριαρχικὴ λειτουργία.—Τῇ προχθὲς, τετάρτῃ, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐν τῷ ναΐσκῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων λειτουργήσας ἐτέλεσε τὸ ἐννεαήμερον μνημόσυνον τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γεωργίου· συγχρόνως δ' ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον τὸν θεοφίλ. ἐψηφισμένον Χαλδεΐας κ. Λαυρέντιον.

Κοινὴ Συνεδρία.—Σήμερον ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον συνήλθον εἰς κοινὴν συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Κατ' αὐτὴν, ἀνακρινθεὶς τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Μ. Πορτοκάλογλου, προτιθεμένου ν' ἀπουσιάσῃ ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν Κωνσταντινουπόλεως, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ ἡ νενομισμένη ἀδεια ἀπουσίας, μὴ γινομένης δεκτικῆς τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ. Ἐπίσης, ἀγγεληθείς τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐκ τῶν ἐφόρων τῶν Ἐθν. Φιλ. Καταστημάτων κ. Π. Καμπανάκη, ἐνεκρίθη νὰ συστηθῇ αὐτῷ ὅπως παραμείνῃ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα ἐφόρου ἀρχιτέκτονος.

Μητροπόλις Ἰκονίου.—Ἐγκρίσει συνοδικῇ, ἐπετρέπη τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Ἰκονίου, κατ' ἰδίαν αἰτησιν, ἡ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἔλευσις, ἐπὶ περιθάψει τῆς πασχούσης ὑγείας αὐτοῦ.

Σμύρνης Ὁρφανοτροφεῖον.—Ἀνεχώρησεν εἰς Σμύρνην τῇ τρίτῃ ὁ ἱερολογ. ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἀθανάσιος Πιπέρας, καὶ ἐπελήφθη τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ συνοδικῶς ἐντολῆς, καθ' ἣ τηλεγραφικῶς ἀνεκοίνωσε χθὲς τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Διορισμοί.—Εἰς τὴν χηρεύουσαν θέσιν Μ. ἀρχidiaκόνου προήγαγεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὸν ἱερολογ. δευτερεύοντα κ. Βενιαμίν, τὰς μὲν θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ κατὰ Χάλκην ἱερᾷ Θεολογ. σχολῇ συμπληρώσαντα τῷ 1896, τὰ δὲ καθήκοντα τριτεύοντος διακόνου καὶ κατόπι δευτερεύοντος ἀπὸ ἐξαετίας ὅλης εὐδοκίμως ἐκπληρώσαντα—εἰς τὴν θέσιν δευτερεύοντος προήγαγε τὸν ἀπὸ τετραετίας μετὰ ζήλου ἐργασθέντα ἱερολογ. τριτεύοντα καὶ πρότερον γραμματέα τῆς Μ. Πρωτοσυγγελίας διατελέσαντα κ. Ἱερόθεον Ἀνθουλίδην, τελειοδιδάκτον τῆς ἐν Χάλκῃ Θ. σχολῆς ἀπὸ τοῦ 1899—

τριτεύοντα δὲ διώρισε τὸν ἀπὸ τετραετίας, ἅμα τῇ συμπληρώσει τῶν ἐν Χάλκῃ σπουδῶν, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δοκίμως καὶ φερεπόντως διακονοῦντα καὶ βοηθὸν ἅμα γραμματέα τῆς ἱερᾶς Συνόδου χρηματίσαντα ἱερολ. κ. Ἀπόστολον Τρύφωνος, ὃς καὶ ἐξακολουθήσει, κελεύσει τῆς Α. Θ. Π., βοηθῶν τοῖς γραμματεῦσι τῆς Ἱ. Συνόδου.

Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον.—Ἀπὸ τῆς προχθὲς, τετάρτης, ἀνέλαβε τὰ ἐν τῷ Συμβουλίῳ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ νέος σύμβουλος ἐρίτιμος κ. Ἰω. Κ. Χατζόπουλος, ἀποσταλέντος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῷ παρελθόντι σαββάτῳ τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργικοῦ τερκερὲ τοῦ κυροῦντος τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή.—Σήμερον, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ νέου αὐτῆς προέδρου σεβασμ. μητροπολίτου Κολωνίας, συνεδρίασεν ἡ Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή. Εἰς αὐτὴν ὑπεβλήθησαν πρὸς σκέψιν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀπόφασιν ἐκθέσεις καὶ γράμματα καὶ γνωμοδοτήσεις περὶ τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν Ὀλυμπιωτίσσης Ἐλασσῶνος, Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας Γαλατίστης, Γηρομερίου, καθὼς καὶ τινὰ συναφῆ θέματα.

Μονὴ Πάτμου.—Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς ἐν Πάτμῳ βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πώλησις τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἰκαρία κειμένου μετοχίου αὐτῆς, ἅτε χρησιμοποιοιησόμενον σὺν τῷ περὶ αὐτὸ χώρου εἰς νεκροταφεῖον τῶν ὀρθοδόξων τοῦ παρὰ τῷ μετοχίῳ κειμένου χωρίου, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὸ ληφθὲν εὐτελὲς ποσὸν ἐξοδεύσῃ ἡ μονὴ πρὸς ἀνακαινισμόν τοῦ κατερειπωθέντος ναοῦ τοῦ τέως μετοχίου τούτου.

Πιστοποιητικὰ ταφῆς νεκρῶν.—Δι' ἐγκυκλίου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, ἀπὸ 6 μαΐου, πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐφιστᾶται ἡ σύντονος προσοχὴ αὐτῶν ὅπως, ἀποφεύγοντες πᾶν ἐν τῷ μέλλοντι ἄτοπον, ἀπαιτῶσι πρὸ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, ἐὰν μάλιστα ὁ θάνατος προέρχηται ἐκ μολυσματικῶν νόσων, τὴν προσαγωγὴν τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὑγειονομείου, ὅπερ, κατὰ τοὺς νόμους, ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως τοῦ ἱατροῦ, τοῦ τὸν τεθνεῶτα νοσηλεύσαντος.

Ἀρχιερατικαὶ περιουσίαι.—Τῇ δευτέρᾳ ἡρξάτο, ἐν τῇ τῶν δημοπρασιῶν αἰθούσῃ, ἡ ἐκποίησις τῶν εὐρεθέντων πραγμάτων τῆς περιουσίας τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Ἰμβρου Φιλο-

θέου. Ἡ δημοπράτησις ἐξακολουθήσει καὶ τῇ προσεχεῖ δευτέρᾳ, 16 μαΐου, ἀπὸ τῆς 2 ὥρας τῆς πρωΐας τουρκιστί.

Ὀνομαστικαὶ ἐορταί.— Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμεν. πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ ἐν Χάλκῃ διαμένοντι παν. ἀρχιεπισκόπῳ Νεαπόλεως κ. Ἀρσενίῳ, τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἐορτὴν ἄγοντι.— Χθὲς δὲ, μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γερμανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ, συνεχάρη τηλεγραφικῶς μὲν τῷ ἐορτάζοντι σεβασμ. μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος καὶ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Καστορίας, δι' ἐπιστολῆς δὲ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Λέρον καὶ Καλύμνου. Τηλεγραφικῶς ἐπίσης συνεχάρη καὶ τῷ αὐθήμερον ἐορτάζοντι πανιερ. ἀρχιεπισκόπῳ (Ἱεροσολυμιτικοῦ θρόνου) Ἰορδάνου κ. Ἐπιφανίῳ.

Μέριμνα φιλάδελφος.— Ἐπὶ τῇ παραιτήσει τοῦ γηραιοῦ μητροπολίτου Χαλδεΐας κ. Γερβασίου, συστήσαντος ἑαυτὸν, μετὰ δόκιμον ἀρχιερατείαν τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν, εἰς τὴν φιλόστοργον μέριμναν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἐκτιμῶσα τὰς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μακρὰς ὑπηρεσίας, ἐνέκρινεν ὅπως ἐκφρασθῇ αὐτῷ ἡ ἐκκλησιαστικὴ εὐαρέσκεια, ὁρισθῇ δ' αὐτῷ μισθὸς διαθεσιμότητος ἐξ 750 γροσίων κατὰ μῆνα.— Ὁ πανιερ. πρῶν Χαλδεΐας κ. Γερβάσιος, ἄγων ἡλικίαν ὀγδοήκοντα πέντε ἐτῶν, ἐψηφίσθη μὲν τῇ 14 ἰουλίου 1864, ἐχειροτονήθη δὲ τῇ 9 αὐγούστου ἐν τῷ ἐν Τζιβαλίῳ ναῷ ὑπὸ τῶν τότε συνοδικῶν, προεζάρχοντος τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Νικομηδείας Διονυσίου.

Ἐπισκέψεις.— Τῷ σαββάτῳ, ἀφικόμενος εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἔξ Ἑσπερίας, προσῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. ὁ ἐρίτιμος τραπεζίτης καὶ εὐεργέτης τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου κ. Εὐστάθιος Εὐγενίδης.— Σήμερον δὲ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γρυπάρης.

Συλλυπητήρια.— Κατὰ τὴν παρελθούσαν καὶ τὴν νῦν λήγουσαν ἐβδομάδα, συνελυπήθησαν τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχει ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μακαρίτου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Γεωργίου Δ. Δεβετζῆ, δι' ἐπισκεπτηρίων μὲν ἡ Α. Ὑψ. ὁ Μ. βεζίρης Φερὶδ πασᾶς, ἡ Α. Ἐξ. ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σουρεγιᾶ βέης, ἡ Α. Ἐξ. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Μ. Βρετανίας κ. Ὁκονορ, ὁ Α' διερμηνεὺς τῆς αὐτῆς πρεσβείας κ. Λάμπ, ὁ Β' διερμηνεὺς κ. Οὐγο Μάρινιτς καὶ ὁ πρόξενος ἀρχιεπιφύλαξ κ. Κάρο-

λος Βλέκ, ἡ Α. Ἐξ. ὁ ὑποστράτηγος Φαῖκ πασᾶς Δελλασιούδας καὶ ὁ ἐρίτιμος κ. Ι. Φερνανδὲζ— διὰ τηλεγραφημάτων δὲ ἡ δι' ἐπιστολῶν οἱ σεβ. μητροπολίται Ἐφέσου, Ἡρακλείας, Χαλκηδόνος, Δέρκων, Θεσσαλονίκης, Μιτυλήνης, Βεροῖας, Μαρωνείας, Βοδενῶν, Σισανίου, Σερβίων καὶ Κοζάνης, Καλλιουπόλεως καὶ πρῶν Κορυτσᾶς, ἡ δημογεροντία Σμύρνης, ὁ κ. Δ. Εὐγενίδης (ἐξ Αἰδινῶν), ὁ κ. Μ. Πορτοκάλογλους (ἐκ Σμύρνης), καὶ τινὰ τῶν παρ' ἡμῖν σωματείων. Ἐπίσης τὰ συλλυπητήρια αὐτοῦ ἐξέφρασε προσωπικῶς ὁ ἐρίτιμος τραπεζίτης κ. Θεοδ. Μαυρογορδάτος.

Φιλογενὴς δωρεά.— Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κυζίκου κ. Ἀθανασίου ἐγνώσθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ὁ φιλόμουσος ὁμογενὴς κ. Ἰω. Παρισόπουλος ἐδήλωσεν ὅτι δωρεῖται τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι Δαρδανελλίων 800 γαλλικὰς λίρας πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινεν νὰ ἐκφρασθῶσιν αὐτῷ αἱ εὐχαριστίαι καὶ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Πατριαρχικαὶ προσδρόμεις.— Σήμερον ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ Α. γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου μετέβησαν εἰς Θεραπεῖα πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Ἐξ. τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας κ. Μαρσάλ, ἐρμηνεύοντες αὐτῷ τὰς κατευοδίου πατριαρχικὰς εὐχὰς ἀναχωροῦντι ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως.— Ἐπίσης σήμερον ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. προέπεμψεν ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ τὰς εἰς Εὐρώπην ἀναχωρούσας κυρίας Ἐ. Εὐγενίδου καὶ Α. Ζαρίφη ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος.

Πατριαρχικαὶ ἐπισκέψεις.— Τῇ τετάρτῃ ἑσπέρας ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τὸν ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτην Πισιδίας κ. Γεράσιμον— Χθὲς δὲ, σὺν τοῖς σεβασμ. μητροπολίταις Κυζίκου κ. Ἀθανασίῳ καὶ Νικομηδείας κ. Φιλοθέῳ, μεταβάς εἰς Πρίγκηπον ἐπεσκέψατο τὴν οἰκογένειαν Ζαρίφη, εἰς ἣν νῦξαντο τὰ δέοντα ἐπὶ τῷ ἐσχάτως τελεσθέντι ἀρραβῶνι τῆς δεσποινίδος Ἑλένης Λεωνίδα Ζαρίφη μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Στεφ. Εὐστ. Εὐγενίδου.

Σωματεῖα.— Τῇ κυριακῇ, γενομένων ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ τῶν ἐκλογῶν τῶν νέων αὐτοῦ ἐφόρων διὰ τὸ τεσσαρακοστὸν πέμπτον (1905—1906) συλλογικὸν ἔτος, ἐξελέγη καὶ πάλιν πρόεδρος αὐτοῦ ὁ γυμνα-

σιάρχης κ. Χρ. Χατζηχρήστου. — Ἐξεδόθη ἄρτι τὸ ὠρολόγιον τῶν θερινῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνεδριάζουσας Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας, ὅπερ ἀναγράφει συζητήσιμα μεταξὺ ἄλλων τρία πολλῆς σπουδῆς ἄξια θέματα 1) τὴν κατὰ καιροὺς σημασίαν τῶν ἐν ἀρχιερατικαῖς ὑπογραφαῖς τίτλων «προέδρου» καὶ «τόπον ἐπέχοντος»· 2) τὴν ἀρχὴν τε καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν παρὰ βυζαντινοῖς ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων· 3) τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν λειτουργίαν καὶ σημασίαν τῶν ἐπιτρόπων, ἐπιτηρητῶν καὶ τοποτηρητῶν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ Ἑταιρία θέλει συζητήσῃ ἐπὶ τῶν πρότερον καὶ νῦν ὑποβληθεισῶν ἐπὶ τούτοις γνωμοδοτήσεων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Ἀμασειᾶς καὶ Σμύρνης, τοῦ ἐν Ροτομάγῳ πρεσβυτέρου κ. Ἑμμ. Ὠβραῖ, καὶ τῶν ἐταίρων κκ. Ἀλεξανδρίδου Ἡλίου, Ἀντωνιάδου Θάλπητος, Γεδεῶν Μ. καὶ Ταπεινοῦ Ἐλευθερίου. — Πᾶσαι δὲ σχεδὸν αἱ ἀναγραφόμεναι ἀνακοινώσεις ἀναφέρονται εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν.

Μονὴ Σιναίου Ὅρους. — Ἀφίκετο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐκ Καίρου ὁ νέος ἐν Καυκάσῳ ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Νεόφυτος Σιναΐτης, ἐπὶ μακρὸν χρόνον εὐδοκίμως χρηματίσας καὶ μέλος τῆς ἐν Καίρῳ σιναϊτικῆς ἱερᾶς Συνάξεως.

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ. — Ὁ ἐλλόγιμος ἐκδότης τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης μουσικῆς ἐφημερίδος «Φόρμιγγος» κ. Ἰω. Τσώκλης ἀνῆγγειλε τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς, ἐπαναληφθεῖσαν πρὸ μικροῦ μετὰ μικρὰν ἀνάπαυαν. Ἐγράψαμεν περὶ τῆς καλῆς ταύτης ἐφημερίδος καὶ ἄλλοτε καὶ συνεστήσαμεν αὐτὴν καὶ τότε, κατὰ καθήκον, συνιστῶμεν δὲ καὶ νῦν, ἐντολῇ συνοδικῇ. — Ἡ ἐφημερίς «Φόρμιγγς» ὑποστηρίζει τὸν ἱερὸν καὶ ἔθνοπρεπῆ ἀγῶνα τῶν ὁμογενῶν ἐκείνων, οἵτινες περιέπουσι τὸ πάτριον ἡμῶν κειμήλιον, τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν, ὡς διεφυλάχθη παρὰ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ, συντελοῦσα μὲν καὶ εἰς γνῶσιν τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας αὐτῆς, ἧς στερούμεθα, κατ' ἀτυχίαν, μέχρι σήμερον, καλλίστας δὲ παρεχομένη συμβολὰς εἰς τὰς μελέτας τῶν

ὑπὲρ αὐτῆς ἐργαζομένων διὰ τῆς ἐκδόσεως διατριβῶν, ἀξίων ἀναγνώσεως, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν καὶ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἐν αὐταῖς· διότι οὐδεὶς τῶν γραφόντων φρονεῖ βεβαίως ὅτι γράφει τέλειόν τι παρὰ πᾶσαν ἔποψιν. Ἀλλὰ μεσιτεύει, κατὰ τινα τρόπον ἢ «Φόρμιγγς» πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐπικοινωνίαν τῶν ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς ἐνασχολουμένων, τὰ ἔργα αὐτῶν τοῖς μακρὰν καθιστῶσα γνωστὰ καὶ παντὶ κοσμίῳ συζητοῦντι τὰς κομψὰς αὐτῆς σελίδας παρεχομένη. Εἰς τὴν καλὴν αὐτῆς ταύτην ἀποστολὴν ἢ «Φόρμιγγς» πρέπει νὰ τύχῃ σπουδαίας ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς συναντιλήψεως τῶν ὁμογενῶν, ἅτε μόνη παρ' ἡμῖν οὕσα μουσικὴ ἐφημερίς, ἐκ δὲ τῆς ἀντιλήψεως ταύτης ἀρρομένη θάρρος θέλει βαίνει πρὸς τελειοποίησιν τοῦ προγράμματος αὐτῆς ἀποφεύγουσα πᾶν ἐγπευσμένον, πᾶν οὐ δόκιμον.

Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας.

Δέσις. — Τὴν πρωίαν τοῦ προπαρελθόντος σαββάτου (30 ἀπριλ.) ἐγένετο δέσις ἐν τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Σάββα ὑπὲρ τῆς χειρουργικῆς οἰκογενείας ὑπὸ τοῦ μακαρ. πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίου καὶ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν ναῶν Εὐαγγελισμοῦ καὶ κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Δωρεά. — Ὑπὲρ τοῦ ἐν Παλαιῷ Καίρῳ ἀνεγειρομένου ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὁ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων τῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Καίρου κ. Γ. Μπελένης ἀπέστειλε πρὸς τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας 100 λίρας στερλίνας.

Ἐκκλησίᾳ Κύπρου.

Ναοὶ καὶ μοναί. — Κατὰ τινα στατιστικὴν ἐσχήτως δημοσιευθεῖσαν, οἱ ἐν Κύπρῳ ὀρθόδοξοι ἀνῆρχοντο εἰς τὸν ἀριθμὸν 183,239, ἐπὶ πληθυσμοῦ 237,022 κατ' οἰκὸν τῆς νήσου, κατὰ τὸ ἔτος 1901. Ναοὶ ὀρθόδοξων ἡριθμήθησαν 607, μοναστήρια δὲ 37, ἐξ ὧν 8 κοινοβιακά.

Σχολεῖα τῶν ὀρθόδοξων ἐλλήνων ὑπῆρχον ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ 287, ἐν οἷς ἐφρίττησαν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1903—1904 μαθηταὶ ἐν ὅλῳ 19,111. Ἐξωδευθῆσαν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν 5761 λίραι στερλίναι.

Ἐκκλησίᾳ Ἑλλάδος.

Πνευματικὸν Συμβούλιον. — Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καθιδρύθη τετραμελὲς συμβούλιον πνευματι-

κόν, ἐξ ἱερέων, ἐντολὴν λαβὼν ὅπως ἐποπτεύῃ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἱερέων ὀφειλομένην τηρεῖσθαι καθαρότητα τῶν ἱερῶν σκευῶν, τὴν τήρησιν τῶν τυπικῶν διατάξεων περὶ ἀκολουθιῶν καὶ αὐτὴν ἐν γένει τὴν πολιτείαν τοῦ κλήρου. Ἡ τὴν εἰδησιν ταύτην ἀναγράφουσα «Φόρμιγξ» περατρῆχει τὸν ὅρισμόν τοῦ κύκλου τῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐργασιῶν, φρονούμεν δὲ ὅτι πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἐνορίας τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν.

Ἱερατικὴ Σχολὴ Ἀρτης. — Διδάσκαλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐν τῇ ἐν Ἀρτῇ Ἱερατικῇ σχολῇ διορίσθη ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἱατρός καὶ μουσικός κ. Κ. Δημόπουλος.

Ναὸς Εὐαγγελιστρίας ἐν Τήνῳ. — Ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἱδρύματος ἀπὸ πολλοῦ διατηρεῖται σχολὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ἣν διευθύνει ὁ κ. Παντελεήμων Παρρησιόδης, πρωτοψάλτης τοῦ ναοῦ, συνεργάζεσθαι δ' αὐτῷ ὁ γηραιὸς μουσικοδιδάσκαλος κ. Λεωνίδης Φιλιππίδης.

Ἑκκλησὶαι ἐν τῇ διασπορᾷ.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ἀμερικῇ. —

Κατὰ τὰ γραφόμενα τῶν ἐλληνικῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐφημερίδων, αἱ ἐξῆς ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι κοινότητες κέκτηνται προΐσταμένους 1) ἡ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, τὸν πανοσιολ. κ. Μεθόδιον Κουρκουλήν, ἐκ Λέσβου, κειτημένη καὶ νκόν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας Τριάδος· 2) ἡ ἐν Βοστώνῃ, τὸν αἰδεσιμ. κ. Πανκγ. Φινμπόλν, ἐξ Ἰθάκης, κειτημένη καὶ νκόν· 3) ἡ ἐν Λόουελλ, τὸν πανοσιώτ. κ. Ἰωακείμ. Κουσοκαλυβίτην, ἐξ Ὑδρας, κειτημένη καὶ νκόν· 4) ἡ ἐν Φιλαδελφείᾳ, τὸν αἰδεσιμ. κ. Θεόδωρον Προυσιάννον, ἐκ Λεωνιδίου τῆς Κυνourίας, ἔχουσα καὶ νκόν· 5) ἡ ἐν Οὐάσιγκτῶν, τὸν πανοσιώτ. κ. Νεθάνηλ Σιδερεῖν, ἐκ Κυνourίας, ἔχουσα καὶ νκόν· 6) ἡ ἐν Σικάγῳ, τὸν πανοσ. κ. Λεωνίδαν Πηγέην, ἐκ Λακωνίας, προλύτην τῆς θεολογίας καὶ διδάκτορα τῶν νόμων, καὶ τὸν ἀρχιμ. κ. Ἀμβρόσιον Μενδηλάκην, ἐκ Καλαμῶν, ἔχουσα καὶ νκόν· 7) ἡ ἐν Μιλγουόκ, τὸν πανοσ. κ. Παρθένιον Κολώνην, ἐκ Πάτμου, κτησαμένη καὶ νκόν· 8) ἡ ἐν Νούακ (Νέας Ὑερσέης), τὸν αἰδεσιμ. κ. Λεωνίδαν Ἀδαμάκην· 9) ἡ ἐν Βριμγγάμῃ (Ἀλαβάμας), τὸν ἀρχιμ. κ. Καλλίνικον Κανελλᾶν· 10) ἡ ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Καλλιφρονίας, τὸν αἰδεσιμ. κ. Κωνσταντίνον Τσαπρᾶλῃν καὶ 11) ἡ ἐν Πιτσβούργῃ (Πενσιλβανίας), τὸν πανοσ. κ. Παύλιον Φερεντίνον, ἐκ Πάτμου. — Αἱ τέσσαρες τελευταῖαι στεροῦνται μέχρι σήμερον οἰκοδομῆς ἱερῆς ἰδίας πρὸς τέλει τῶν ἱερῶν ἀκολου-

θιῶν 12) ἡ ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ ἐκάλυψε πρὸς ἐπιτέλεισιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. ἐβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχχα τὸν δεύτερον τῶν ἐφημερίων τῆς ἐν Σικάγῳ κοινότητος, ὃς ἱερούργησεν ἐν οἰκῇματι πρὸς σκοπὸν τοιοῦτον ἐνοικισθέντι ὑπὸ τῆς κοινότητος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΑ ΠΑΣΑΣ.

Ἐν ἡλικίᾳ προβεβηκυῖα ἀπεβίωσε προχθὲς ἐν Παρισίοις, ὅπου ἀπὸ δέκα πέντε ἐτῶν διέμενεν, ὁ ἱατρός Ἰωάννης Σάββας πασᾶς, εὐπατρίδης ἐξ Ἰωαννίνων. Πρὸ τεσσαράκοντα σχεδὸν ἐτῶν, ἀφείς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος, εἰσῆλθον εἰς τὸν πολιτικὸν κλάδον ὑπὸ τοῦ Μ. βεζίρου Ἀαλή πασᾶ, ὡς μουτεσαρίφης Σφακίων, ἐξημέτισεν εἴτα διευθυντὴς τοῦ Λυκείου τοῦ Γαλατᾶ-Σεραίου, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη βαλῆς Αἰγαίου Πελάγους. Παιδευμένος καὶ νοσημονέστατος ὢν, ἐξημέτισε καὶ μέλος τοῦ Δ. Ἑθν. Μ. Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ 1874—1876. Ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ ἡ Α. Θ. Π. διέβιβασε διὰ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος σὺν τοῖς συλλυπητηρίοις καὶ τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ θανόντος εὐχὰς τῷ τε ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρῷ Θεοδώρῳ ἐφέντῃ Παπαδοπούλῳ καὶ τῷ γαμβρῷ ἐπ' ἀνεψίᾳ κ. Ἰωάννῃ Χότζῃ ἐφέντῃ, μέλει τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΗΣ ΤΩΝ ΑΚΟΙΜΗΤΩΝ ΜΟΝΗΣ*

(ἐπιμελεῖται Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ)

69) Ο ΚΑΝΩΝ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΗΝΟΣ

ᾠδὴ α'. ἤχος δ'. Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου.

Ὅσως βιάσασα ἡ Εὐδοκία ἡ πάνσεμνος, πρὸς ξίφος ἐνήθλησε καὶ ἀπεβίωσεν· οἱ γενναῖοι δὲ Τριδίμιος καὶ Νέστωρ, τοιῶν ὑπομεινάντες, ἐστεφανώθησαν.

Σταυροῦται Εὐτρόπιος ἐπὶ τοῦ ξύλου γηθόμενος, σταυροῦται τῷ κόσμῳ δὲ καὶ ὁ Γεράσιμος· Κόνων ἦλοις δὲ περιπαρεῖς τοὺς πόδας, ὁδοῦ τῆς πρὸς Κύριον οὐχ εὖρε κώλυμα.

Βουλὴ προαιώνιος Πατὴρ ἀνάρχος πεπλήρωται· Υἱὸς γὰρ συνάναρχος τούτου καὶ σύνθρονος κατεδέξατο ἐκ σοῦ τῆς παναγίας τεχθῆναι, ὡς ἠθελε, δι' ἀγαθότητα.

ᾠδὴ γ'. Τοὺς δοῦς ὑμνολόγους.

Ὑμῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἐκ ξίφους ἀθλήσαντας· ποτὲ, Ἐφραίμ, οὐ κάραν ἔτεμον, καὶ θεῖον Θεοφύλακτον, νόμου Θεοῦ τὸν φύλακα, Νικομηδείας ἀρχιποίμενα.

* συνέχ. ἀπὸ σελ. 215—216 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου.

Τοὺς δοὺς τεσσαράκοντα, Χριστέ μου, γεραίρω γενναίους ἀθλητὰς, τὸ ψῦχος καρτερήσαντας ἐν τοῖς τῆς λήμνης ὕδασι, τὰ σκέλη συντριβέντας τε καὶ ὄν ὑπὲρ ῥημα πληρώσαντας.

Ἄγιον, ἀγνὴν, ἀγιωτέραν γινώσκω πάντες σε πιστοὶ, Θεὸν τὸν ὑπεράγιον υἱὸν ἀποκυήσαντα καὶ τοῖς ἁγίοις πρόξενον ἀγιωσύνης χρηματίσαντα.

ᾠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Τὸν Κοδράτον ἐκτυπθέντα καὶ θανόντα Σωφρόνιον, τὸν δὲ Θεοφάνη, ὁμολογητὴν χρηματίσαντα καὶ μεταστάντα ἐντεῦθεν ἀνυμνήσωμεν, καὶ κραυγάζωμεν· Δόξα, Χριστέ τῇ δυνάμει σου.

Ἀθροισθῶμεν καὶ χορεῖαν ἱερὰν συστησώμεθα καὶ 70) τὸ Νικηφόρου ἀνακομιζόμενον λείψανον, τοῦ πατριάρχου τοῦ θείου, εὐφημήσωμεν, καὶ κραυγάζωμεν Δόξα, Χριστέ, τῇ δυνάμει σου.

Γενεαὶ τῶν γενεῶν σε μακαρίζομεν ἅπασαι, ὡς αὐτὴ προέβη ἡ ἐν γυναιξὶ παμμεκάριστος, Θεοῦ ἀνύμφευτε μήτηρ ἀειπάρθενη· καὶ κραυγάζομεν· Δόξα, Χριστέ, τῇ δυνάμει σου.

ᾠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ δύμπαντα.

Ἀνθρώπων σε ἔμπροσθεν Θεὸν ἀνωμολόγησεν ὁ μάρτυς Ἀλέξανδρος, Χριστέ μου, καὶ ἀπειτιμήθη τὴν κεφαλὴν διὰ σέ· οἱ δὲ μαθηταὶ σου Ὀλυμπᾶς ἅμα τῷ Ρωδίωνι διὰ ξίφους συνήλθσαν.

Ἐν δένδρῳ προσέδωκεν τὸν Πάπαν τὸν θεόφρονα, ἐν ᾧ καὶ τελέσας τὸν ἀγῶνα καὶ ἀποπνεύσας ὁ γενναῖος, δένδρων παραδείσου τῶν τερπνῶν εὗρε τὴν ἀπόλαυσιν καὶ αἶε ἐπαγάζεται.

Θεὸς τῶν δυνάμεων σκηνώσας ἐν τῇ μήτρᾳ σου, ἐκ ταύτης προῆλθε σαρκόφθορος καὶ ἀπωσμένην ἀνεκαλέσαστο τὴν φύσιν ἡμῶν ὡς ἀγαθός, ἔχραντε θεόνυμφε, τῶν πιστῶν σκέπη ἄρρηκτε.

ᾠδὴ στ'. Τὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Θεοῦ δεδωκότος ἀνθρώπος ἀξίως ὠνομάσθης, Ἀλέξιε· πλοῦτον καὶ κτῆσιν γὰρ καὶ τοὺς γονεῖς ἀθετήσας σου, Θεῷ δουλεύειν εἶλον τῷ εὐεργέτῃ σου.

Τὸν μέγαν θρόνον καὶ ἄξιον τῶν Ἱεροσολύμων ἐκόσμησεν ὁ μέγας Χρυσάνθος καὶ ἡ Δαρεία ἐν βόθρῳ δὲ, αἱ δὲ ἑπτὰ παρθέναι πῦρ ἐκατέρησαν.

Παρθένον πάντες πανάχραντον πρὸ τόκου καὶ ἐν τόκῳ γινώσκωμεν καὶ μετὰ τόκον σε· μόνη γὰρ σὴ ἀειπάρθενος ἡ τοῦ Θεοῦ μου μήτηρ ἡ παναμώμητος.

ᾠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

71) Προσκυνῶν σου τὴν εἰκόνα ὁ Ἰάκωβος κάκωσιν ἤνεγκεν, Σῶτερ, Χριστέ ὁ Θεός, Βασίλειος μάρτυς δὲ κοιλίαν σπλάγχνα τε ἐπιτρόσκειτο· σούβλαις ὀξείαις, κράζων σοι· ὁ Θεός εὐλογητός εἶ.

* ὁ κώδης κατεπρώχκετο.

Τὸν ἀόρατον ἐνίκησας πολέμιον, Νίκων πολυάθλε, ἀποτυμηθεὶς κεφαλὴν· διὸ ἀνιηνοῦμέν σε, καὶ Ζαχαρίαν πιστοὶ ὁσιώτατον ἀνευφημοῦντες λέγομεν· ὁ Θεός εὐλογητός εἶ.

Προεόρτιος ἡμέρα τῆς χαρᾶς ἡμῶν σήμερον ἐλαμψεν· αὐριον ἦξει καὶ γὰρ Κυρίου ὁ ἄγγελος πρὸς Μαριάμ τὴν ἀγνὴν καὶ τὴν ἄσπορον αὐτῆς εὐαγγελίζεται τοῦ Θεοῦ σύλληψιν θεῖαν.

ᾠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Χαῖρε, τὸν Θεὸν γὰρ τέξεις, κόρη—Καὶ πόθεν μοι τοῦτο φράξεις, ἄγγελε—Πνεύματος ἁγίου σοι χάρις ἐπελεύσεται καὶ τοῦ Ὑψίστου δύναμις ἐπισκιάσει σοι—Ἰδοὺ, φησὶν, ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτο ὡς εἶπας, Ἀγγέλων πρωτοστάτα.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν ἀξίως τὰ ξένα** τῆς εὐφροσύνης εὐαγγελία· χαῖρε, ἀρχάγγελε Ὑψίστου, Γαβριήλ, παραστάτα· χαῖρε, μυστηρίου μεγάλου ὑπηρέτα.

Ἄμα τῇ φωνῇ τοῦ ἀρχαγγέλου, τὸν πάντων Θεὸν καὶ συνελάβετο ἡ θεοχαρίτωτος ὄντως καὶ θεόνυμφος, καὶ Ναζαρετ ἡγιάσται, θεῖαν οἰκίτορα πλουτίσασα πανάμωμον κόρη, φέρουσαν ἐν μήτρᾳ Θεὸν δεδαρκωμένον.

ᾠδὴ θ'. Ἄπας γνηγενής.

ᾠκνῶν εἰρκτὴν Ματρόνα τῷ πόθῳ σου, Κύριε Κύριε. Ἰλαρίων πράξει δὲ καὶ θεωρίᾳ ἐνελαμπρύνθη σοι καὶ ἐπὶ φῶς ἀνέσπερον γῆθεν ἀνέδραμεν· ὁ στερεός δὲ μάρτυς Βαραχιδίος ζέον πίστεως ποτήριον ἔπιεν.

72) Κλημᾶκας γραπτὰς ἡμῖν κατεσκεύασεν ὁ θεοφύρος Ἰωάννης ὁσιός, δι' ὃν ὁ θέλων ἀναδιβάσκειται εἰς ἀρετῶν ἀκρότητας διὸ ἡμνήσωμεν ἐπαξίως σὺν τούτῳ Ἀκάκιον ἐπίσκοπον, ἐνθὺς ἐκλάμψαντα.

Πάντες οἱ πιστοὶ ἡμνοῦμεν ἐκ πόθου σε καὶ μακαρίζομεν τὴν ἀειμακάριστον σκηνὴν ἁγίαν καὶ θεοχώρητον καὶ εἰσεδὼς τιμωμέν σε τὴν ὄντως πάντιμον, ἐκδοῶντες· χαῖρε, παμμεκάριστε Θεοτόκε, χαρὰς οὐδα πρόξενος.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Τῆς ἱστορίας τῶν γραμμάτων ἀποτελεῖ μέρος ἀναπόσπαστον ἡ ἱστορία τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ μέρος, ἀναποσπᾶστος ἐχόμενον αὐτῆς, συνίστησιν ἡ ἐξέτασις τῆς κηδοῦς καὶ μερίμνης τῆς Ἑκκλησίας περὶ συλλογῶν βιβλίων, ἥτοι τῆς διατηρήσεως τῶν βιβλιοθηκῶν, ἐξασφαλιζομένης διὰ διατάξεων ἢ παραινήσεων ἢ νόμων. Καὶ τῆς μὲν κηδοῦς τοῦ κράτους, δὴλὰ γε δὴ τῆς κοσμικῆς

** γραπτέον· τὸν ξένα Ἐξέπες στίχος.

ἀρχῆς, οὐ τῶν νῦν ἐρευνῶν ἔργον ἢ ἐξέτασις, ἰδίᾳ ἢ μελέτη τῶν ἰχνῶν τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου, ἃ πάντως εὐρεθήσονται, τὴν ἡδονὴν ἡμῖν παρεχόμενα τοῦ πληρὸς ἀποτελέσαι, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ ποθητὸν οἰκοδόμημα τῆς ἐν γένει νομοθεσίας¹ ὡς περὶ σχολείων καὶ παιδείσεως, περὶ ἧς τὰ δέοντα λεχθήσονται, οὕτω καὶ περὶ βιβλιοθηκῶν. Τῆς δὲ μερίμνης τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας, δῆλον οὖν τοῦ κλήρου κατ' ἰδίαν κηδομένου καὶ τὰ χρήσιμα διατάττοντος καὶ κοινῇ φροντίζοντος, ὑπόμνημα μικρὸν κείσθω τὸ μετὰ χεῖρας σημείωμα, παραδεικνύον ἅμα τοῖς φιλοπόνοις παρ' ἡμῖν λογίοις ἀποψίν τινα τῆς ἐξετάσεως τῶν βιβλίων κοινωφελῆ καὶ πολλὰ τοῖς φιλόστοργοις διδάσκουσιν.

*

Ἡ ἐρευνα τῶν Γραφῶν, ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τε τοῦ θείου νόμου καὶ τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ σωτηρίου κηρύγματος, συνετέλεσεν ἅμα μὲν εἰς παρασκευὴν βιβλιογράφων, οἵπερ ἔπρεπε 'να ᾧσι μέτοχοι παιδεύσεως τινος, ἅμα δὲ εἰς τὸν πολυπλασιασμὸν τῶν βιβλίων, εἰς ὃν πολὺ συνετέλει τὸ ἔθος τῆς διὰ τῶν ὀξυγράφων διασώσεως τῶν ἐπὶ τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἐρμηνευτικῶν ὁμιλιῶν τῶν ἀρχαίων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων². Ἀλλ' ἡ φροντίς τῆς διασώσεως τῶν βιβλίων ἐν εὐπρεπέσιν ἢ μεγαλοπρεπέσιν οἰκοδομαῖς, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν βιβλιοφυλάκων, ἢ κηδὼ τῆς ἰδίᾳ διατηρήσεως πολλῶν βιβλιοθηκῶν, ἃς ἰδίως οἱ πάλαι ρωμαῖοι

1. ὁ Κεδρηνὸς γράφει περὶ Ὀριγένους «ὃν ὁ προλεχθεὶς Ἀμθρόσιος ἱκετεύσας πολλὰ ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ταχυγράφους μὲν αὐτῷ παρὰστῆσαι ἐπὶ τὰ, πλείους δὲ καλλιγράφους, ἐρμηνεύσαι τὰς θείας Γραφὰς αὐτὸν πεποίηκε... ὁ δὲ ἐπὶ σχολῆς γενόμενος ὑπηγόρευε τοῖς ταχυγράφοις καὶ οἱ βιβλιογράφοι σὺν γυναιξίν ἔγραφον, καλλιγραφεῖν ἐξησηκήμενοι» (πιθανῶς ἐξησηκήμεναι). Κεδρηνός: ἔκδ. Βενετίας· σελ. 200. Καὶ παρὰ τοῖς πάλαι δὲ ρωμαίοις ἐγνωρίζοντο οἱ Librarii, δοῦλοι χρησιμοποιοῦμενοι εἰς μεταγραφὴν βιβλίων, οἱ μὲν antiquarii τῶν ἀρχαίων, οἱ δὲ scriptores librarii παλαιῶν τε καὶ τῶν νεωτέρων. Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ notarii, στενογράφων εἶδος, καὶ οἱ librarii ad epistolis· ἐχρησιμοποιοῦν δ' αὐτοὺς οἱ κύριοι. τοὺς μὲν πρὸς τὴν διὰ γραφῆς διάσωσιν τῶν ὁμιλιῶν αὐτῶν, τοὺς δὲ πρὸς γραφὴν τῶν ἐπιστολῶν. Περὶ πάντων τούτων ὁ φιλόδοξος ἀναγνώστης δύναται 'ν' ἀναδράμῃ εἰς καλὸν τι Λεξικὸν ἀρχαιολογικόν· βραχυτάτον δὲ σημείωμα οὐδὲν ἡμῖν χρησιμεῦον περὶ ταχυγράφων ἢ ὀξυγράφων ἐξέδωκεν ὁ μακαρίτης Πανάρετος Κωνσταντινίδης ὁ κατόπιν ἀρχιεπίσκοπος Μεσσηνίας, ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις ἄλλοτ' ἐκδομένῳ περιοδικῷ «Σωτήρι» τόμου Α' (1877—78) σελ. 53.

ἐθεώρουν κοσμήματα τῶν οἰκιῶν, ἐξηκολούθει ἀδιακόπως καὶ μετὰ ταῦτα, ἀναφέρονται δὲ χριστιανοὶ λόγιοι κεκτημένοι βιβλιοθήκας, καὶ φιλάδελφοι ἄνδρες καθῆκον ἡγούμενοι 'να χρησιμοποιοῦσι τὸν παρ' αὐτοῖς πλοῦτον τῶν βιβλίων ὑπὲρ τῶν δεομένων. Θεόδωρος ὁ Κυρήνης ἐπίσκοπος, ἐπὶ Διοκλετιανοῦ, κυρηναῖος καὶ αὐτὸς, «τὴν καλλιγραφικὴν καλῶς ἐκμαθὼν τέχνην καὶ βίβλους πολλὰς κατασκευάζων, παρεῖχε τοῖς χριστιανοῖς εἰς τὸ δοξολογεῖν τὸν Θεόν³». Κοσμάς δ' ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ σχολαστικός, κοινωφελὴς ἀνὴρ, τῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ζ' ἑκατονταετηρίδος ἐν Αἰγύπτῳ, γενόμενος, «οὐ μόνον θεωρούμενος καὶ διδάσκων, κατὰ Μόσχον⁴, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν πολὺβιβλον, ὑπὲρ πάντας τοὺς ὄντας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ προθύμως παρεῖχε τοῖς θέλουσιν· ἦν δὲ καὶ ἀκτήμων· ἐν ὅλῳ γὰρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ οὐδὲν ἕτερον ἦν θεωρησά, εἰ μὴ βιβλία καὶ κλίνην καὶ τράπεζαν· ἐξὸν δὲ ἦν παντὶ ἀνθρώπῳ εἰσιέναι, καὶ ἐπερωτᾶν τὰ πρὸς ὠφέλειαν καὶ ἀναγινώσκειν. Καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν εἰσηρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ, ὡς ἐπὶ τῆς ἀληθείας, οὐδέποτε εἰσῆλθον καὶ οὐχ εὔρον αὐτὸν ἢ ἀναγινώσκοντα, ἢ συγγραφόμενον κατὰ ἰουδαίων».

Ἐνῷ δ' ἡ κοσμικὴ ἀρχὴ, εὐθύς ἀπὸ κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως, ἐμερίμνα περὶ τε πλουτισμοῦ καὶ διατηρήσεως συλλογῶν βιβλίων καὶ τῆς ἐν οἰκοδομήμασιν ἀσφαλέσι διαφυλάξεως, ἐνῷ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐν βασιλεῦσι παρὰ τὸ πανδιδακτήριον ἵδρυε καὶ βιβλιοθήκην, ἐν ᾗ ἐπὶ Οὐάλεντος ἐξ βιβλιογράφοι καθῆκον εἶχον 'να μεταγράψωσιν ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ βιβλία, ἐνῷ, κατὰ μὲν τὸν Ζώσιμον, Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης ἀνήγειρεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν μεγάλην βιβλιοθήκην «ἐν τῇ βασιλικῇ οἰκοδομήσας στοᾷ καὶ ταύτῃ βίβλους, ὅσας εἶχεν, ἐναποθέμενος⁵», Θεόδωρος δὲ Β' ὁ μικρὸς, ἐπὶ μάρτυρι Σωκράτει⁶ τῷ ἐκκλησιαστικῷ ιστοριογράφῳ, «συνῆγε καὶ τὰς βίβλους τὰς ἱερὰς, καὶ ὅσας οἱ ἐρμηνεῖς αὐτῶν συνέγραψαν, μᾶλλον ἢ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος πρότερον», ἡ Ἐκκλησία διὰ στόματος

2. Μηνολόγιον Βασιλείου εἰς τὴν 4 ἰουλίου. Εἰρήτῳ δ' ὅτι καὶ Νικόδημος ὁ τοῦ Συνεξαριστοῦ ἔγραψε τὸν ὁσιμάρτυρα Θεόδωρον «καλλιγράφον ἄριστον».

3. Μόσχου Ἰωάννου Λειμῶν· Migne, PZ', στ. 3040.

4. Ζώσιμος· Βόννης σελ. 140.

5. Σωκράτους Ἐκκλ. Ἰστ. Ζ', κδ'.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου συνεβούλευε καὶ προέτρεπε πάντας⁶ πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ κτῆσιν βιβλίων· «Ἀκούσατε, παρακαλῶ, πάντες οἱ βιωτικοὶ, καὶ κτᾶσθε βιβλία, φάρμακα τῆς ψυχῆς. Εἰ μὴδὲν ἕτερον βούλεσθε, τὴν γοῦν Καινὴν κτήσασθε, τὸν Ἀπόστολον, τὰς Πράξεις, τὰ Εὐαγγέλια, διδασκάλους διηνεκεῖς. Ἄν λύπη συμῶν, ὥσπερ εἰς ἀποθήκην φαρμάκων ἔγκυψον, λάβε παραμυθίαν ἐκεῖθεν τοῦ δεινοῦ· ἂν ζημία, ἂν θάνατος, ἂν ἀποβολὴ οἰκείων, μᾶλλον δὲ μὴ ἔγκυπτε, ἀλλὰ ἀνάλαβε πάντα . . . Χωρὶς ὅπλων εἰς πόλεμον βαδίζομεν καὶ πῶς ἔδει σωθῆναι;» Ταῦτα δὲ παραινεῖ τοῖς βιωτικοῖς, ἥτοι τοῖς κοσμικοῖς, διότι κληρικὸς ἄνευ βιβλίων οὐδ' αὐτὸς ἠδύνατό τι ποιῆσαι βαδίζων οἶονεῖ πρὸς πόλεμον διηνεκῇ ἁοπλός. Ἐγίνωσκε δ' ἄλλως ὁ θεῖος Ἰωάννης ὅτι αἰῶνα ἓνα πρὸ αὐτοῦ καὶ ὁ Πάμφιλος ἦν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης συστήσας βιβλιοθήκην, τρεῖς ἀριθμοῦσαν βιβλίων μυριάδας, καὶ Εὐζώιος καὶ Ἀκάκιος οἱ ταύτης ποιμένες ἐπληρώθησαν τὴν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βλάβην τῆς ἐν λόγῳ βιβλιοθήκης, ἐγίνωσκε δὲ καὶ τὴν μέριμναν Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου περὶ συλλογῆς καὶ διασώσεως τῶν βιβλίων, περὶ ὧν λόγος μακρότερος ἐκφεύγει τὰ ὅρια τῆς διατριβῆς μου ταύτης.

*

Ἡ σεβασμιωτάτη αὕτη περὶ κτήσεως βιβλίων παραίνεσις ἔστιν ἡ πρώτη, κατ' ἐμὲ, κηδὼν τε καὶ συμβουλὴ τῆς Ἑκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως περὶ τούτου, μέγα ὄνομα τοῖς βιβλίοις διδοῦσα, διότι, τὸ παλαιὸν ἐπαναλαμβάνουσα γνώρισμα καὶ κοσμητικόν, ἀποκαλεῖ διὰ στόματος ἐπιφανοῦς κήρυκος καὶ ποιμένος καὶ διδασκάλου τὰ βιβλία «φάρμακα ψυχῆς». Ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν γένει περὶ διατηρήσεως τῶν βιβλίων ἐκκλησιαστικὴν μέριμναν δεικνύουσιν αὐταὶ αἱ συνοδικαὶ διαταγαί· ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀποστολικῶν κανόνων μέχρι τῆς Ζ' ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὴν κηδὼν τῶν βιβλίων ἐμφαίνουσι καὶ αὐτοὶ οἱ κατὰ συγγραμμάτων ἀσεβῶν ἐξενεχθέντες κανόνες. Οὕτως ὁ Ε' τῶν ἀγίων Ἀποστόλων τιμωρεῖ μὲν τὸν κληρικόν, καθαιρῶν, τὸν ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινώσκοντα τὰ ψευδεπίγραφα βιβλία τῶν ἀσεβῶν ὡς ἅγια, ἀλλ' οὐδὲν διατάττει περὶ τῶν ταῦτα κε-

κτημένων οὔτε καταδικάζει εἰς τὸ πῦρ αὐτά. Καὶ ὁ μὲν ΕΓ' τῆς Πενθέκτης πυρὶ καταδικάζει «τὰ ψευδῶς ὑπὸ τῶν τῆς Ἑκκλησίας ἐχθρῶν συμπλασθέντα μαρτυρολόγια» καθὸ τοὺς τοῦ Χριστοῦ μάρτυρας ἀτιμάζοντα καὶ πρὸς ἀπιστίαν παρωθοῦντα τοὺς ἀκούοντας· ἐκ δὲ τινος ἐκτενοῦς τοιοῦτου μαρτυρολογίου μνείας, κειμένης ἐν «Μνημείοις Ἀγιολογικοῖς» τοῦ Θεοφίλου Ἰωάννου, εὐρίσκομεν ὅτι ταῦτα περιεῖχον γελοίας ἀφηγήσεις μαρτυρίων καὶ γελοιοτέρας θαυμάτων ἐξιστορήσεις· καὶ συνεπῶς ἡ τούτων ἀπώλεια πρὸς οὐδὲν ἔβλαπτε τὴν ἱστορίαν. Ἐνῶ δὲ περὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀσεβῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν αἵρετικῶν οἱ κοσμικοὶ νόμοι διατάττουσι τὸν διὰ πυρὸς ἀφανισμόν⁷, τοῦναντίον, ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Θ' κανόνι, τὴν ὑπὲρ τῶν βιβλίων ἐπιτείνουσα κηδὼν καὶ μέριμναν, ἀπελύτρωσε μὲν τῆς καταδίκης τὰ συγγράμματα τῶν αἵρετικῶν κυρίως τὰ κατὰ τῶν ἀγίων εἰκόνων, διέταξε δ' ὅτι «δέον δοθῆναι τῷ ἐπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως ἢ ἀποτεθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν αἵρετικῶν βιβλίων» ἀφορίζουσα μὲν τὸν κατέχοντα τοιοῦτόν τι λαϊκὸν καὶ καθαιροῦσα τὸν κληρικόν τὸν ἀποκρύπτοντα τοῦτο, σώζουσα δὲ ἀπὸ καταδίκης τὰ βιβλία. Ἀφοῦ δὲ τὰ αἵρετικά ἐσώζοντο διαπεφυλαγμένα ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ, βεβαίως ἐτηροῦντο καὶ τὰ τῶν ἀγίων διδασκάλων καὶ κηρύκων τῆς ὁρθῆς πίστεως.

Ἄν δὲ Λέων ὁ Στυπῆς ὁ πατριάρχης φαίνεται πυρὶ παραδιδούς τὰ ἀνόητα συγγράμματα τοῦ δῆθεν αἵρετικοῦ, πράγματι δὲ παράφρονος Κωνσταντίνου Χρυσομάλλου, τοῦ τότε (πρὸ τοῦ 1130) ἀκμάσαντος, ἐν τούτοις Θεόδωρος ὁ Βαλσαμών, ἀποκρινόμενος εἰς τὴν Β' ἐρώτησιν Μάρκου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας, οὐδεμίαν τοιαύτην ἐκφέρει ποινὴν κατὰ τῶν κατεχόντων ψευδεπίγραφα βιβλία. Μεριμνᾷ δὲ τῶν ἱερῶν βιβλίων δεικνύει ὁ ΕΗ' τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου κανὼν, ἀφορισμὸν ἐκφώνων κατὰ τῶν διαφθειρόντων ἢ κατεμνόντων ἢ ἀφανίζόντων τὰ βιβλία τὰ περιέχοντα τὴν Παλαιὰν καὶ Καινὴν Διαθήκην καὶ τὰ συγγράμματα τῶν ἀγίων καὶ ἐγκρίτων ἡμῶν κηρύκων καὶ διδασκάλων· ὅπου, κατὰ τὴν τοῦ Βαλσαμῶνος ἐρμηνείαν, οἱ βιβλιοπῶλαι, πωλοῦν-

6. Χρυσοστόμου Ὁμιλ. Θ' εἰς τὴν πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολὴν τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

7. Βαλσαμώνος ἐρμηνεία εἰς τὸν Θ' κανόνα τῆς Ζ' Συνόδου· Μνεία τῶν κοσμικῶν νόμων ἐν Νομοκανόνι Φωτιανῶ. Ποτλῆ καὶ Πάλλη Σύνταγμα τῶν ἱερῶν κανόνων· τόμος Α' σελ. 266.

τες ἀδιάφθορα τὰ βιβλία, εἰσὶν ἐπαινετοί, κατακριτέοι δ' οἱ βιβλιοκάπηλοι, οἱ τὰς μεμβράνας τῶν θείων Γραφῶν ἀπαλείφοντες καὶ ἕτερον ἐν τοῖς ἀπαλειφθεῖσι μεταγράφοντες σύγγραμμα. Τοιουτοτρόπως ἀποδοκιμάζονται οἱ τὰ παλίμψηστα παρασκευάζοντες, οἱ καὶ λέγονται βιβλιοκάπηλοι, ἐνῶ, καθὰ νομίζεται, παρ' ἀρχαίοις οὕτως ὠνομάζοντο οἱ βιβλιοπῶλαι.

Ἐμπράγματον ἀπόδειξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μερίμνης περὶ τε συστάσεως τῶν βιβλιοθηκῶν ἐν Πατριαρχείοις καὶ ταῖς ἐπὶ μέρους ἐκκλησιαστικαῖς παροικίαις, καὶ ἐν μοναστηρίοις δείκνυσιν ἡ ἱστορία τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἡ μελέτη δὴλον οὖν ἀραιῶν τινῶν μαρτυριῶν περὶ διατηρήσεως βιβλιοθηκῶν, καὶ τις ἀνίχνευσις τῶν περὶ τῆς ἀσινούσης τῶν βιβλίων διαφυλάξεως κειμένων νόμων. Ὡς δ' ἔγνωσται ἡμῖν ἡ ἰδρύσις τοιούτων ἐν Καισαρείᾳ καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Ἀφρικῆς⁸ ἀρχαιότερον, ὥς ἐν τῇ Ε' ἑκατονταετηρίδι γινώσκουμεν τὴν ὑπαρξιν πολλῶν δημοσίων βιβλιοθηκῶν «παντοίων μαθημάτων» ἐν Βηρυτῶν⁹, ὥς μανθάνομεν ὅτι καὶ ἡ (τῆς Κωνσταντινουπόλεως) οἰκουμένη σκολῇ, ἥς οἱ δεκατρεῖς διδάσκαλοι σοφοὶ τοῖς αὐτοκράτορσι καὶ πατριάρχεις ἐγένοντο σύμβουλοι¹⁰, εἶχε βιβλιοθήκην καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, οὕτω μεμαρτυρημένον ἐστὶν ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἐκέκτητο βιβλιοθήκην ἀρχῆθεν, ἐν τῷ Θωμαίτῃ τρικλίνῳ τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου τεθησαυρισμένην, ἐν ἣ ἀπέκειντο καὶ τὰ τοῦ Χρυσοστόμου συγγράμματα. Καὶ μνεῖα μὲν ποτε γενήσεται μοναστηριακῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τυπικαὶ διατάξεις ὀρίζουσι περὶ διαφυλάξεως αὐτῶν· ἥδη δὲ καὶ μελέτη τῶν βιογραφιῶν ἁγίων ἀνδρῶν δύναται ἵνα μαρτυρήσῃ τὴν διατήρησιν τῶν τοιούτων κειμηλίων παρὰ ταῖς κατὰ τόπον Ἐκκλησίαις. Ἡ βιογραφία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ τῶν Ἀκραγαντίνων ἐπισκόπου ἀποδεικνύει τὸ γραφόμενον τοῦτο, εἰς τὴν Ζ' ἀναφερόμενον ἑκατονταετηρίδα· διότι δωδεκαετὴ τὸν ἱερὸν Γρηγόριον γενόμενον καὶ μαθόντα τὰ κοινὰ καὶ ἱερὰ γράμματα προσήνεγκον εἰς εὐλογίαν Ποταμίων

8. βλ. πρὸς πρῶτον Κ. Κοντογόνου Φιλολογικὴν καὶ Κριτικὴν Ἱστορίαν τῶν ἁγίων πατέρων· τόμ. Α', σελ. 555 - 558, 483 καὶ 191 καὶ 471, ὅπου σημειοῦνται καὶ αἱ πηγαί· Συλλογὴ Συνόδων Labbei, Δ' τόμου στ. 31.

9. Μηνολόγιον Βασιλείου, 26 ἰανουαρίου.

10. Λέων Γραμματικὸς· Βόννης σελ. 177.

τῷ τοῦ Ἀκραγαντος ἐπισκόπου¹¹. καλέσας δ' οὗτος Δονάτον, ἀρχιδιάκονον καὶ «βιβλιοθηκάριον», διέταξεν αὐτὸν «τὸ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πᾶσας τὰς βιβλούς διέρχεσθαι, ἐκπαιδεύειν αὐτὸν τοῦ προσέχειν τοῖς ὑπ' αὐτῶν λεγομένοις ρητοῖς». Ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἱστορικοῦ μνημείου δύναται ἵνα μάθῃ τις ὅτι καὶ τὰ κελλία βιβλιοθήκας ἐκέκταντο· διότι, τετραετίαν ὁ Γρηγόριος οὗτος ἀσκήσας παρὰ τινι διασήμῳ μοναχῷ, ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ τριήμερον ἀπεχούσῃ τοῦ τῶν Ἐλαιῶν ὄρους, «ἐχρηματίσθη πᾶσαν ρητορικὴν καὶ γραμματικὴν, φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν καταμαθὼν γέγονεν ἄλλος ἐξ ἄλλου δεύτερος Χρυσόστομος¹²».

*

Τὴν δὲ κηδὸν τῶν βιβλίων, ἣν ἐπεδείκνυντο αἱ μοναὶ κατ' αὐτὴν τὴν Η' ἑκατονταετηρίδα, δείκνυσιν οἱ κανόνες, οὓς ὁ ἱερὸς Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἐξέθετο περὶ τῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ περιωνύμῳ μονῇ βιβλιοθήκης, εἰς ἣν, ἐν αἷς ἡμέραις ἀργίαν ἦγον ἀπὸ σωματικῶν ἔργων, οἱ μοναχοὶ συνήγοντο, καὶ βιβλίον λαμβάνοντες¹³ ἀνεγίνωσκον «ἕως ὅψε· πρὸ δὲ τῶν σημαντῶν τοῦ λυχνικοῦ, κρούει πάλιν ἅπαξ ὁ ἐπὶ τῶν βιβλίων, καὶ πάντες ἐρχόμενοι κατὰ τὴν ἀναγραφὴν ἀποστρέφουσιν αὐτά· εἰ δέ τις ὑστερήσει εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς βιβλίου, ἐπιτιμῶ ὑποβάλλεται».

Συνάγεται λοιπὸν ἐκ τῶν διατάξεων τούτων ὅτι ἡ τοῦ Στουδίου μονὴ εἶχε βιβλιοφυλάκα, ὥραν τακτὴν ἀναγνώσεως ἐν τοῖς κελλίοις ἢ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, καὶ ἀναγραφὴν τῶν τὰ βιβλία ζητούντων, οἵτινες ἐχορήγουν ἀπόδειξιν τῆς τῶν βιβλίων λήψεως, κηδὸν λελογισμένην τῶν βιβλίων ἀποδεικνύοντα πάντα, καθὼς καὶ τὰ ὑπὸ Θεοδώρου τεθέντα ἐπιτίμια, ἐν οἷς τινα καὶ περὶ βιβλίων¹⁴. Ἐκ τῶν ἐπιτιμίων τούτων τὸ 47 ἐπέβαλλε νηστείαν μιᾶς ἡμέρας τῷ μοναχῷ τῷ λαβόντι βιβλίον ἀπὸ τῆς βιβλιοθήκης καὶ μὴ κρατοῦντι φιλοκάλως, τῷ λαβόντι ἐν καὶ ζητοῦντι ἕτερον, παρ' ὃ ἔλαβε, καὶ ἐπὶ τούτῳ γογγύζοντι. Τὸ 48 ἐπέβαλλε ξηροφαγίαν τῷ βιβλιοφυλάκῃ μὴ ἐπιδεικνυμένῳ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν, μήτε τὸν

11. Βίος Γρηγορίου Ἀκραγαντίνου· Migne yH', στ. 556.

12. ἐν τῷ αὐτῷ Βίῳ καὶ τόμῳ· στήλη 597.

13. Ὑποτύπωσις κατεστάσεως τῆς τοῦ Στουδίου μονῆς· Migne yΘ', στήλη 1713.

14. Θεοδώρου Στουδίτου ἐπιτίμια κοινὰ κτλ. Migne yΘ' στ. 1740.

κονιορτὸν ἀπὸ τῶν βιβλίων τινάσσοντι, μῆτε ταῦτα μεταστοιβάζοντι. Τὸ 49 ἐπέβαλλε τὴν ποινὴν τοῦ παρεστηκέναι, δῆλον οὖν ὑπηρετεῖν, ἐν τῇ τραπέζῃ εἰς τὸν ἀνευ εὐλόγου προφάσεως κρατοῦντα βιβλίον παρ' ἑαυτῷ καὶ μὴ ἀποδιδόντα κατὰ τὸν καιρὸν τῆς διὰ τοῦ σημάντρου γενομένης ἀναγγελίας. Ἀλλὰ καὶ τῶν βιβλιογράφων, ἥτοι τῶν τὰ βιβλία γραφόντων αἱ ποιναὶ εἰσὶν αὐστηραί· τὸ 55 ἐπιτίμιον ἐπιβάλλει τριῶν ἡμερῶν ἀφορισμὸν, ἀποχὴν ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ὡς εἰκεν, εἰς τὸν βιβλιογράφον ἂν ἐκστηθίσῃ τι ἐκ τῶν γραφομένων· ἀλλὰ τὸ 57 καταδικάζει εἰς 30 γονυκλισίας (ἅπαξ βεβαίως, ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ) τὸν ἐξ ὁρῆς συντρίβοντα γραφίδα, 50 δὲ τῷ ἐπαίροντι τετράδιον ἑτέρου ἀνευ γνώμης τοῦ γράφοντος. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ μοναὶ μετὰ τὸν Η' αἰῶνα ἔξω τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους συνιστώμεναι ἐπωνυμίαν ἐλάμβανον τὴν τοῦ Στουδίου καὶ κατὰ τὸν τύπον τῆς μεγάλης ταύτης καὶ περιωνύμου μονῆς ἐπολιτεύοντο, οὐδεμίαν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀμφιβολίαν ὅτι καὶ τὰς περὶ βιβλίων καὶ βιβλιοθηκῶν διατάξεις ἐκείνης εἰσήγον ἐν ἑαυταῖς.

Δι' ὅλου δὲ τοῦ βυζαντινοῦ αἰῶνος πᾶσα διάταξις καὶ σχεδὸν πᾶν γράμμα ἰδιωτικὸν ἢ ἐπίσημον, κτητορικὸν ἢ πατριαρχικόν, περὶ μοναστηρίου τινὸς ἢ ναοῦ, ποιεῖται μνείαν καὶ βιβλίων, ἀποτελούντων κοινὴν βιβλιοθήκην. Ἐντυπα δὲ παλαιὰ καὶ χειρόγραφα ἐξεταζόμενα θέλουσι γνωρίσει ἡμῖν καταλεπτῶς ὀνόματα μητροπολιτῶν καὶ τῶν ἐν μητροπόλεσι βιβλιοθηκῶν, καὶ διδασκάλων ὀνόματα, δυνάμενά ποτε διὰ τῆς ἀντιβολῆς καὶ τῆς ἀλλοθεν ἐπιδιωχθησομένης συμπληρώσεως ἵνα συμβάλλωνται πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν καὶ πραγμάτων καὶ προσώπων καὶ γεγονότων, ἀναστηλοῦντα ἀπὸ τεμαχίων τοιούτων τὸν μέγαν ἀνδριάντα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν κατὰ τὸν βυζαντινὸν αἰῶνα ζωῆς καὶ κινήσεως. Ἐπὶ παραδείγματι·

ἐν ἀτελεῖ καταλόγῳ ἐντύπων βιβλίων τῆς μητροπόλεως Ἀγκύρας, πρὸ δεκαπενταετίας ἀποσταλέντι μοι, ἐξ οὗ γίνεται δῆλος ὁ πλοῦτος τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ βιβλιοθήκης ταύτης, εὐρίσκω ὅτι ἀντίτυπον μὲν τῶν «Διαταγῶν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων» (Βενετίας 1563) φέρει σημειῶσιν ὅτι Κύριλλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ πολῦτλας δηλαδὴ Λούκαρις ἐδωρήσατο τοῦτο Μελετίῳ τῷ μητροπολίτῃ Ἐφέσου, τῷ 1635, πυανεψιῶνος ε',

ἀντίτυπον δὲ Μηναίου τοῦ ἰουλίου, ἐκδόσεως Πινέλλου, τῷ 1624, φέρει τὴν ὑπογραφὴν Βησσαρίωνος μητροπολίτου Ἀγκύρας¹⁵. Σημαντικώταται δ' εἰσὶν αἱ σημειώσεις, ὥς ἀναγινώσκω ἐν ἀρχῇ παλαιᾶς ἐκδόσεως τοῦ Οἰκουμένιου, ἐξ ἧς μανθάνομεν 1) ὄνομα καὶ καταγωγὴν μητροπολίτου· 2) ὑπαρξὶν βιβλιοθήκης ἐν τῇ μητροπόλει Βερροίας· 3) ὑπαρξὶν διδασκάλου καὶ σχολείου ἐν Ναούσῃ πρὸ τοῦ 1686· καὶ 4) ὑπαρξὶν διδασκάλου καὶ σχολείου ἐν Χανίοις τῆς Κρήτης τῷ 1810. Αἱ δύο πολῦτιμοι σημειώσεις, δεικνύουσιν τοὺς γραφεῖς αὐτῶν ἀδελφεὺς τῆς ὀρθογραφίας, ἔχουσιν οὕτω, διορθωθεῖσαι.

Τὸ παρὸν βιβλίον ὁ Οἰκουμένιος καὶ ἓνα βιβλίον χειρόγραφον τὰ ἡγόρασα τὰ δύο διὰ γρίσια 15, διὰ χειρὸς τοῦ παπᾶ Ἀγγελάκη ἀπὸ χώρας Ναούσης, ἥγουν τὰ ἐπράσαμεν ἐπάνου εἰς τὴν παρρησιαστικὴν πρόθεσιν τοῦ ἀποθανόντος Παρίσχου, ἀδελφοῦ τοῦ διδασκάλου παπᾶ Χριστοφόρου, μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου· καὶ ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπου τὰ ἔλαβα ἡ ταπεινότης ἡμῶν ταῦτα τὰ δύο βιβλία ἔκρινα νὰ εἶναι ἀφιερωμένα τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βερροίας, νὰ εὐρίσκωνται ἐν παντὶ καίρῳ καὶ χρόνῳ οὖν τοῖς λοιποῖς ἑτέροις βιβλίοις εἰς τὴν βιβλιοθήκην καὶ [περι]ουσίαν τῆς μητροπόλεως ταύτης Βερροίας. Καὶ ὅποιος βουλευθῇ κάμειαν φορὰν καὶ ἐπινοηθῇ νὰ τὰ ἀποξενώσῃ ἀπὸ τὴν μητρόπολιν ταύτην, ἀρχιερεὺς, λέγω, ἱερωμένους, ἢ λαϊκοὺς, νὰ εἶναι ἀφωρεσμένος ὡς ἱερόσυλος ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος· νὰ ἔχῃ τὸν Θεὸν μαχόμενον καὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ ἀγγέλους καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀμήν.

αχπς'

μαρτίου α' Ἰνδικτιῶνος θ'

Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης

Βερροίας ὁ ἐκ Κύθρου.

«1810 — μαῖω. Ἐστάλθη μοι τὸ παρὸν βιβλίον Οἰκουμένιος ἀπὸ Χανιά τῆς Κρήτης παρὰ

15. Ὑπῆρχον (ὑπάρχουσι νομίζω καὶ νῦν) ἐκδόσεις Εὐσεβίου (Παρισίων) τῷ 1545, Θεοφυλάκτου τῷ 1542, ἐν Ρώμῃ, Πλάτωνος μεθ' ὑπομνημάτων Πρόκλου τῷ 1534, ἐν Βασιλείᾳ. Σοφοκλέους, ἐν Φραγκουρτίῳ, τῷ 1544, Μηνᾶ ἐκδόσεως Ἀνδρέου Ἰουλιανοῦ κλπ. Ἐπίσης Εὐαγγέλια τέσσαρα ἢ πέντε, καὶ Τριῶδα καὶ Μηνᾶ ἐπὶ μεμβράνης ἀπὸ τῆς ΙΑ' — ΙΕ' ἐκατονταετηρίδος· ταῦτα μόνον μέινοντα λείψανα πτωχὰ πλουσίας κληρονομίας !!!

τοῦ διδασκάλου μου κυρίου Στεφάνου, χάριν δωρεᾶς, ὃν ὁ Κύριος ἀναπαύσαι ἐν σκηναῖς τῶν δικαίων — Νεοφύτου Ἱερομονάχου κατὰ τὸ παρὸν ἴδιον κτῆμα τοῦ καὶ ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξανδρείας».

(ἔπεται συνέχεια)

Μ. Ι. Γ.

Ἐπίσημοι ἐκδόσεις.

«Περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐν τοῖς κώδεξι τοῦ πατριαρχικοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ σωζομένων ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων περὶ τῶν ἐν Ἀθῶν μονῶν (1630 — 1863)».

Τιμᾶται γροσίων 15.

«Τὰ ἐν τοῖς κώδεξι τοῦ πατριαρχικοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ σωζόμενα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικά ἐγγράφα τα ἀφορώντα εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου (1575 — 1863)».

Τιμᾶται γροσίων 30.

Οἱ βουλόμενοι νὰ προμηθευθῶσι τ' ἀνωτέρω ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν σπουδαιότατα ἔργα δέον ν' ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἢ εἰς τοὺς ἐν Φαναρίῳ βιβλιοπώλας ἀδελφούς Καλλιφρονάς.

Ἐν παραρτήματι τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐξεδόθησαν τὰ τεύχη Α' καὶ Β' τοῦ Ἑορτολογίου κωνσταντινουπολίτου προδκυνητοῦ, ἡτοι ὁδηγοῦ τῶν ἱερῶν πανηγύρεων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τελουμένων καὶ ταῖς ἀμέσως γειτονεουσαῖς κώμαις καὶ προαστείαις. Τὰ τεύχη, ἐκτετυπωμένα ἄριστα, φθάνουσι μέχρι τῆς 384 σελίδος συνήθως ὀγδόου καὶ μέχρι τῶν ἑορτῶν τοῦ δεκεμβρίου. Τὸ ὅλον ἔργον, προσφωνούμενον τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν ἱστορίας ἱερὰς τε καὶ θύραθεν ἐρευνῶν, καὶ τυχὸν τῆς εὐλογίας καὶ προστασίας αὐτοῦ τε καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου καὶ συστηθὲν ὑπ' αὐτῆς τοῖς ἱεροῖς ναοῖς καὶ σχολαῖς καὶ ἀδελφάτοις τῆς

Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀπαρτισθήσεται ἐξ 600 σελίδων. Κοσμεῖται ὑπὸ πολλῶν ἀπεικονισμάτων χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων, περιέχον εἰδήσεις περὶ σχολείων, ἀγιασμάτων, ἀδελφάτων καὶ συντεχνιῶν, καὶ ἐγγράφα ἐπίσημα, εἰλημμένα ἐξ ἐνοριακῶν ἢ μοναστηριακῶν γραμματοφυλακείων κατὰ τὸ πλεῖστον. — Ἀντίτιμον τοῦ ὅλου ἔργου γρόσια 60 (τῶν ἐπὶ συνήθους χάρτου ἀντιτύπων, 70 τῶν ἐπὶ καλοῦ). Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» 25 τὰ ἐπὶ κοινού χάρτου, 30 τὰ ἐπὶ καλοῦ, (ἐξωτερικῶ καὶ ἐπαρχίαις 30 καὶ 35) διὰ τοὺς ἀποστέλλοντας εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς τὸ ἀντίτιμον μέχρι τῆς 15 τοῦ προσεχοῦς ἰουνίου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον.

Ἡ Ἄννα Ἰωάννου Ἐλευθεροπούλου, τὸ γένος Ἀντωνίου Μορφονιοῦ ἢ Μορφιάδου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπὸ τῆς ὁθωμανῆς, τέως μὲν κάτοικος Φερίκιοι, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 2 εὐρωπαϊστὶ μ. μ. μετὰ παρελευσιν τριάκοντα καὶ μίαις ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἐαυτῆς συζύγου Ἰωάννου Ἀβρ. Ἐλευθεροπούλου, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, καπνοπώλου, διαμένοντος ἐν Γαλατῇ (Κάρπ-Μουσταφᾷ) ἐπὶ διαζεύξει. Ἀλλως ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν περὶ διαζεύξεως, θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα κλῆσις, δημοσιευθήσεται τρίς καὶ ἄ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Προόδου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 11 μαρτίου 1905.

2

ὁ πρόεδρος

† Ὁ πρ. Δουϊνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

ὁ γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος (δ. ν.).

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ.

Ἀληθείας».

Παρακαλοῦνται οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν τὰς συνδρομὰς αὐτῶν εἰς τὴν «Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν» εἰσέτι καθυστεροῦντες ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ ἐμβάσωσι ταύτας ὡς τάχιον.

Ἐπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ